NOTITIE

Gemeente Montfoort
D. Dekker
Postbus 41
3417 ZG Montfoort

DATUM:	6 juli 2020
ONS KENMERK:	20-1080/21.06073/FleVl
UW KENMERK:	Zaaknummer 709414
AUTEUR:	drs. F. van Vliet
PROJECTLEIDER:	drs. F. van Vliet
STATUS:	versie 1.0
CONTROLE:	ir. E.J.F. de Boer

Notitie haalbaarheid bestemmingsplan “Hoflandschool te Montfoort” wat betreft het onderdeel ecologie

Bureau Waardenburg heeft in opdracht van de gemeente Montfoort beoordeeld of het bestemmingsplan ‘Scholencomplex Montfoort’ haalbaar is in het is in het licht van de Wet natuurbescherming (haalbaarheidstoets). Dit ontwerpbestemmingsplan wordt op korte termijn in procedure gebracht. Bestemmingsplannen mogen niet worden vastgesteld voordat duidelijk is dat de uitvoering daarvan haalbaar. In voorliggende notitie wordt verslag gedaan van de haalbaarheidstoets.

Conclusie

Uitvoering van het bestemmingsplan ‘Scholencomplex Montfoort’ kan mogelijk leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, waarvoor een ontheffing nodig is. Er kan aan de voorwaarden voor ontheffingverlening voldaan worden. Er zijn ontheffingen voor vergelijkbare situaties verleend. Het ligt daarom in de lijn der verwachting dat de ontheffing verleend zal worden. Uitvoering van het bestemmingsplan wordt daarom haalbaar geacht voor wat betreft het onderdeel Ecologie.

Deze conclusie wordt in deze notitie toegelicht.

Toelichting

Beoordelingskader
De vraag die centraal staat in de haalbaarheidstoets is: Leidt de uitvoering van het plan tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) en zo ja, is het aannemelijk dat hiervoor een vergunning of ontheffing zal worden verleend?

Bestemmingsplan wijziging
Het bestemmingsplan moet de nieuwbouw van een scholencomplex mogelijk maken. Voor de nieuwbouw moet de huidige Hoflandschool (kortweg: de school) gesloopt worden.

Leidt het plan tot overtreding van de Wnb waarvoor een vergunning of ontheffing nodig is?

Vergunning (Natura 2000 gebiedenbescherming Wnb)
Uit een oriënterend onderzoek van Bureau Waardenburg (Hille Ris Lambers 2020[1]) in opdracht van de gemeente Montfoort bleek dat de uitvoering van het bestemmingsplan *niet* zal leiden tot negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Voor de uitvoering van het bestemmingsplan is dus *geen* vergunning van de Wnb nodig.

Ontheffing (soortenbescherming Wnb)
Uit het oriënterend onderzoek van Bureau Waardenburg bleek dat de uitvoering van het bestemmingsplan *mogelijk* kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van *vleermuizen,* waarvoor een ontheffing nodig kan zijn. Om hierover uitsluitsel te kunnen geven voert Bureau Waardenburg momenteel nader onderzoek uit naar de functie van de school voor vleermuizen.

Als uit het nader onderzoek blijkt dat vleermuizen verblijfplaatsen hebben in de school, dan zal de sloop van de school leiden tot het vernietigen of aantasten van verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen zijn beschermd op grond van de Wnb (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). De provincie Utrecht beschouwt de fysieke aantasting van verblijfplaatsen van vleermuizen als een overtreding van de Wnb artikel 3.5 lid 4, waarvoor een ontheffing nodig is.

Uit het nader onderzoek moet blijken of vleermuizen de school als verblijfplaats gebruiken en zo ja *welke soort / soorten* dit is / zijn en *welke verblijfsfunctie* het gebouw dan heeft. Mogelijke verblijfsfuncties zijn zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats. De soorten die gebruik kunnen maken van het gebouw zijn: de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Dit zijn de gebouwbewonende vleermuissoorten die in Montfoort voorkomen (Bron: Nationale Databank Flora en Fauna, NDFF). Op basis van NDFF data van de afgelopen tien jaar komt de gewone dwergvleermuis het meest algemeen (67 waarnemingen) voor in Montfoort. De ruige dwergvleermuis is minder algemeen (30 waarnemingen) en de laatvlieger is relatief zeldzaam (1 waarneming). De kans dat laatvliegers gebruik maken van het gebouw als verblijfplaats is op grond hiervan klein.

Uit het oriënterend onderzoek van Bureau Waardenburg bleek verder dat een ontheffing voor *andere* beschermde soorten die in het plangebied voorkomen *niet* nodig is. Voor andere beschermde soorten geldt een vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of kan overtreding van verbodsbepalingen voorkomen worden.

[1] Hille Ris Lambers I. 2020. Notitie quickscan beschermde soorten en gebieden terrein aan de Parklaan te Montfoort. Notitie met kenmerk 20-0629/20.07084/IngHR d.d. 5 augustus 2020.

Eerste resultaten vleermuizenonderzoek 2021

Het nader onderzoek wordt uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 en omvat zes onderzoeksronden in de periode mei tot en met oktober. Op het moment van schrijven zijn er reeds twee onderzoeksronden (31 mei en 24 juni) uitgevoerd. Tijdens deze onderzoeksronden zijn *geen* indicaties voor verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Van de gebouwbewonende vleermuissoorten die bekend zijn uit Montfoort is alleen de *gewone dwergvleermuis* waargenomen. Het betrof een enkel passerend dier en een enkel foeragerend dier bij het bosje aan de noordzijde van de school. De resultaten van de eerste twee onderzoeksronden geven dus geen aanleiding om verblijfplaatsen van vleermuizen in het zomerhalfjaar te verwachten. Een derde onderzoeksronde (voor half juli) moet hierover uitsluitsel geven. Op grond van de resultaten van het vleermuizenonderzoek (geen laatvliegers waargenomen) en NDFF data (1 waarneming van laatvlieger in Montfoort in de afgelopen vijf jaar), wordt de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de laatvlieger in het gebouw onwaarschijnlijk geacht.

Is het aannemelijk dat de ontheffing Wnb voor vleermuizen wordt verleend (haalbaarheidstoets)?

Om voor een ontheffing in aanmerking te kunnen komen moet aan de volgende drie voorwaarden voldaan worden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing voor de sloop van de school (er is geen beter alternatief).
2. Er wordt een wettelijk belang uit de Wnb gediend.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding (gsi) te laten voortbestaan (er is geen effect op de gsi).

Er zijn geen alternatieven voor de sloop (bron: gemeente)

Er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De sloop is ten behoeve van de bouw van een nieuw scholencomplex op deze locatie. Het gebouw wordt nu gebruikt voor kinderopvang welke ook een plaats zal krijgen binnen dit nieuwe scholencomplex. Deze ontwikkeling is locatie specifiek. Het enige alternatief zou renovatie / hergebruik zijn van het bestaande gebouw. Hergebruik van het bestaande gebouw voor het nieuwe scholencomplex is niet haalbaar gezien de staat waarin het verkeert. Daarbij zou renovatie van het gebouw eveneens leiden tot een vergelijkbare verstoring/vernieling van de (eventueel) aanwezige verblijfplaatsen.

Door het nemen van soortgerichte maatregelen kunnen nadelige effecten op vleermuizen voorkomen, dan wel beperkt worden. In de nieuwbouw kunnen voorzieningen worden getroffen voor vleermuizen (natuur inclusieve bouw). Na uitvoering van de werkzaamheden kan het nieuwe gebouw terplekke weer geschikt zijn als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Bij de planning van de sloop kan rekening worden gehouden met vleermuizen door te werken buiten kwetsbare periodes en de gewenningsperiode voor alternatieve verblijfplaatsen aan te houden. Een betere planning en uitvoeringsalternatief dan hiervoor beschreven is er dan niet voor vleermuizen.

Er wordt een wettelijk belang gediend door een dwingende reden van openbaar belang (bron: gemeente)
Met ingreep wordt een wettelijk belang gediend, namelijk 'Volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Het huidige scholencomplex aan de Van Damstraat waar de drie basisscholen gehuisvest zijn is verouderd en dringend aan vervanging toe. Het nieuwe scholencomplex moet een nieuw onderkomen voor deze basisscholen en de kinderopvang tezamen worden. Dit is van belang is voor de toekomst van het basisonderwijs in Montfoort. Zonder de sloop van het bestaande gebouw kan de nieuwe huisvesting voor deze drie basisscholen niet worden gegarandeerd. Daarnaast zal het nieuw te bouwen scholencomplex een veel betere duurzaamheidsprestatie hebben dan het bestaande gebouw en het huidige scholencomplex aan de Van Damstraat. Er wordt hiermee invulling gegeven aan een groot openbaar belang met gunstige effecten voor het milieu.

In het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Ten einde de CO2-uitstoot (als veroorzaker van de opwarming) te verminderen, zet de rijksoverheid in op onder meer energiebesparende maatregelen. De gemeente, heeft zich hieraan gecommitteerd. Goed geïsoleerde gebouwen zorgen voor minder de CO2-uitstoot. Op deze wijze wordt een bijdrage geleverd aan het behalen van nationale (Energieakkoord) en mondiale (Klimaatakkoord van Parijs) klimaatdoelen.

Geen effect op de gunstige staat van instandhouding
Op grond van voorgaande is de kans op verblijfplaatsen van andere soorten dan de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis nihil. De gewone dwergvleermuis is in Nederland veruit de meest algemene vleermuissoort. De landelijke staat van instandhouding (Svl) van beide soorten wordt als gunstig beschouwd. De omvang van de populatie van de gewone dwergvleermuis wordt geschat tussen de 300.000 en 600.000 dieren, die van de ruige dwergvleermuis op 50.000 – 100.000 dieren (Ottburg & Van Swaay 2014). De huidige verspreiding, omvang van het leefgebied en populatie-omvang bevinden zich ruim boven de grens waaronder de staat van instandhouding ongunstig wordt. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied (zie hierboven onder ‘alternatieven’) na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van beide dwergvleermuissoorten niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden. Alternatieve tijdelijke en permanente verblijfplaatsen voor de gewone en de ruige dwergvleermuis zijn bewezen effectief. Het aanbod beschikbare verblijfplaatsen blijft op peil.

Zijn in vergelijkbare situaties ontheffingen verleend?
De provincie Utrecht heeft eerder ontheffingen verleend van de Wnb voor overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de gewone dwergvleermuis voor vergelijkbare situaties.

- Vernietigen van zomer- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bij sloop van een school en nieuwbouw van woningen (https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2021-16897/1/bijlage/exb-2021-16897.pdf).
- Vernietigen van kraam- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bij renovatie van woningen (https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2020-42745/1/bijlage/exb-2020-42745.pdf)
- Vernietigen van paar- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bij de sloop van een gebouw (https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2021-35006/1/bijlage/exb-2021-35006.pdf)

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met F. van Vliet.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
ir. E.J.F. de Boer

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Montfoort
Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl